

Dünyanın ilk borsasının ev sahibi turizmci bekliyor

TOBB işbirliği ile 24 televizyonunda yayınlanan Konuşan Ekonomi, dünyanın ilk borsası Aizonia'nın ev sahibi medeniyetler şehri Kütahya'daydı. Madenler açısından çok zengin olsa da Kütahya denince akla ilk çini geliyor. 17. yüzyıldan beri çiniciliğin önemli bir geçim kaynağı olduğu Kütahya, termal turizmden pay almak için tanıtımlar yaparak, yatırımcıyı ve yaşlanan Avrupalı'yı çekmeye çalışıyor.

KÜTAHYA TİCARET VE SANAYİ ODASI BASKANI NAFİ GÜRAL

Termal turizmi geliştirmemiz gerek

KÜTAHYA'YI üç kategoriye incelemek lazım. Doğa, tarihi zenginlik, ekonomi. Doğa çok cömert, yüzde 52'si balta girmemiş ormanlarla kaplı. Madencilik anlamında da çok zengin. Bilinen elementlerin 85'i burada var. Hatta gümüş Türkiye'de sadece Kütahya'da üretiliyor. Bütün kazılardan anlaşıldığı kadarıyla Kütahya, toprağa dayalı ürünlerin imalatında oldukça geniş potansiyele sahip. Kütahya'da çinicilik yaklaşık 17. yüzyıldan beri yapıyor. Çinicilik beraberinde getirdiği fitri kabiliyetle porselen ve seramiğin de burada yaygınlaşmasına sebep oldu. Bazı tahminlere göre bin, bazı tahminlere göre 3 bin civarında evde üretim yapıyor. Sanatsal değeri olması anlamında da normal seramik ürünlerden farklı algılanması lazım. Çini çok önemli bir tarihi miras. Bugün aldığınız her çini veya aldığınız her porselen geleceğin antikalı olarak algılanıyor.

Kütahya'da tarihten gelen bir alışkanlık ile emek, enerji ve sermaye yoğun bir sanayi var olmuş. Yani çinicilik, porselen ve seramik sektörü. Bunun dışında teknoloji yoğun ve ustalık isteyen, maharet isteyen bir başka ifadeyle inovasyon isteyen bölümlere geçilmesi lazım. Şu anda Kütahya'da önemli miktarda otomotiv yan sanayi oluştu. Bu sektörün gelişmesi lazım. Kalkınmak için ulaşım çok önemli. Hızlı trenin Kütahya'dan geçmesini bekliyoruz.

OSB'lerde arsa bedava

12 civarında büyük sanayi işletmesi var. Bundan sonra ne yapmamız lazım, ona bakıyoruz. Gerek ulusal, gerekse uluslararası sermayeye açık olduğumuzu herkese anlatmamız lazım. Bu sermaye buraya geldiğinde onlara sunacağımız imkanları anlatmaya çalışıyoruz. OSB'lerde arsa ücreti almıyoruz. Oda olarak bir eğitim vakfı kurduk. TOBB finansmanı ile bir endüstri meslek lisesi kurduk. Bunun dışında finansmanı odamız tarafından sağlanan bir ilköğretim okulu

ve meslek lisesi kuruldu. Bir de kapasitemizin çok üzerinde bir hedefimiz var. Kütahya Ticaret ve Sanayi Odası Vakfı'nın kuracağı bir özel üniversite projemiz var. Bu üniversitenin teknik üniversite olmasını arzu ediyoruz. Bunun için üniversitemizin OSB içinde olması ve yaşayarak öğrenmelerini istiyoruz. Yine gönüllümüzden geçen birşey de endüstri meslek lisesinde müfredatın dışında İngilizce eğitimi ve sosyal yetenek sahibi olmalarını sağlayacak eğitimler vermek. Yani o okuldan çıkan bütün öğrencilerin güzel sanatlara ya da spora yatkınlığı olsun istiyoruz.

Global sermaye gelmeli

Kütahya, Türkiye'nin en zengin termal su yataklarına sahip. 6 bölgede termal merkez var. Tabii bunların varlığı yetmiyor, bunların turizme kazandırılması lazım. Bir Alman firmasından destek aldık. Derler ki, 'Almanya yaşılanıyor, Avrupa yaşılanıyor. Belirli yaşın üstündeki insanlar

kendilerine çok önem veriyorlar ve sağlıkları için termal çok önemli bir faktör olarak görüyorlar. Biz termal zırh olarak görüyoruz. Biz araştırdık nereleri var diye. Ve gördük ki Avrupa'ya en yakın ve en zengin termal Türkiye'de var. Sizin Türkiye'de böyle bir zenginliğiniz olduğunu her yerde anlatmamız lazım.' Ben de anlatıyorum. Bu termal zenginliği Türkiye'nin kullanması lazım. Kullanılabilmesi için de bu destinasyonlara müşteri getirecek kurumların şartlarına uyulması gerekiyor.

Kalkınmada öncelikli iller sıralamasında 4. kategorideyiz. Bu bizi rahatsız ediyor. Biz en az ikinci kategoride olmalıyız. Biz bunu yapmak zorundayız. 2023 hedeflerine ulaşmak için mutlak surette global sermayeyi çekmemiz lazım. Yerel dinamiklerimizi hazırlamamız lazım. Yerel dinamiklerin büyümesi, güçlenmesi Kütahya'nın gelişmesi için daha önemli.

Enflasyonun başladığı yer

Kütahya, dünyanın en eski borsasına Çavdarhisar'da ev sahipliği yapıyor. Milattan Önce 2. yüzyılda inşa edilen Aizonia, ilk önceleri sadece gıda pazarı olarak kullanılmış. Daha sonra köle ve yük taşıma araçlarının da ticareti yapılmış. Kurulduktan 50 yıl sonra enflasyon artınca Roma İmparatoru Dioeletianus, serbest piyasada oluşan fiyatları

ri sabitlemiş ve bunları da taş tabletlere kazıtmış. Böylelikle ülkede enflasyonla mücadele başlamış. Bu taş bloklar halen Aizonia antik kentinde görülebilir. Aizonia Milattan Sonra ilk ceyrek depremlerle tamamen yıkılmasına karşın Romalılar şehri yeniden inşa ederek 13 bin kişilik bir stadyum ve 20 bin kişilik bir tiyatro inşa etmişler.

KÜTAHYA TİCARET BORSASI BASKANI AHMET ALTINKAYA

Hububat üretimi ve hayvan sayısı artacak

DÜNYANIN ilk borsası olan Aizonia, milattan sonra 2. yüzyılda sadece gıda pazarı olarak kurulmuş. Daha sonraları köle ve yük taşıma araçları alım-satımı da yapılmış. Kurulduğundan 50 yıl sonra enflasyon orada da başgöstermiş. Roma İmparatoru da serbest piyasa şartlarında oluşan fiyatları sabitleştirmiş. Bu fiyatları taş bloklara kazıtmış. Böylelikle ülkenin her yerinde enflasyonla mücadele edilmiş. 1970 yılında Gediz'deki depremden sonra borsa birasının olduğu yer ortaya çıkmış. O yıldan bu yana bir Alman enstitüsünden bir profesör üç işçiyle, yılda bir ay kazı çalışmaları yapmış. Kazı çalışmalarını iki yıldır Denizli Pamukkale Üniversitesi'nin hocaları devraldı. 150

civarında öğrenci ve işçiyle bu çalışmaları yürütüyorlar. Ticaret Borsamız 1 Temmuz 1997 yılında faaliyete başladı. Şu anda laboratuvar, konferans salonu ve üretici ile tüccarı bir araya getiren elektronik satış salonu inşa ettimiz sürüyor. Kendi imkanlarımızla 50 bin metrekare bir yer aldık. Bunun üzerine 8 bin 500 metrekare hizmet binası yapıyoruz. Ürünlerin kalite kriterlerinin belirleneceği laboratuvarımız ve elektronik satış salonumuz bu yıl hizmete girecek. Diğer hizmet birimlerimiz de önümüzdeki yıl faaliyete geçecek. Ayrıca ilçelerdeki üyelerimizi kooperatifleştiriyoruz. Böylece modern zahire siteleri oluşturacağız.

İhtisas bölgesi

Öncelikli ürünlerimiz hububat ve hububat ürünleri. İkinci olarak süt ve süt ürünleri var. Üçüncü sırada hayvancılık geliyor. Hayvancılıkta maaileş biraz geri kaldık. Hayvancılıkta küçük işletmelerden büyük işletmelere geçiş yönünde üreticilerimize yardımcı oluyoruz. Çavdarhisar bölgesinde geçen yıl tarım lisesi açıldı. Orada büyük meralar ve baraj var. Bu

nedenle tarıma dayalı organize ihtisas hayvancılık bölgesi kurma çalışmalarına başlandı. Bizim de kurucu ortağı olduğumuz bölge için Bakanlığa başvurduk. Bunu devreye aldığımız zaman hayvancılıkta da ilerleyeceğiz. Zaten bizim 2023 vizyonunda şu anda 175 bin olan büyükbaş hayvan sayısını 500 bine, 400-450 bin civarında olan küçükbaş hayvan sayısını da 1 milyona çıkarmak var. Hububat ürünlerini de mevcutun iki katına çıkarmayı hedefledik.

Vişnemiz çok meşhur

Simav ilçesi termal sularla ısıtılıyor. Bu vesile ile Simav'da 250 dönümde seraçılık yapılıyor. 500 dönümlük bir proje de yolda. Organize sera bölgesi kurmak istiyoruz. Tarım fuarları düzenliyoruz. Bu fuarlarda ileri tarım tekniklerini tanıtıyoruz. Kütahya'da tarımın en büyük sorunu kalitesizlik ve verimsizliktir. İleri tarım teknikleriyle nem kaliteli hem verimli ürün yetiştirilmesini sağlamaya çalışıyoruz. Bu yıl beşincisini düzenledik. Her yıl firma ve ziyaretçi sayısı artıyor. Geçen yıl 137 firma katılmış, 75 bin kişi ziyaret etmişti. Bu yıl firma sayısı 147'ye çıktı, ziyaretçi sayısı 101 bin oldu. Bunun yanı sıra üreticilerimizde görüyoruz. Fuarda gördüklerini üretimlerinde kullanıyorlar.

2023'te Kütahya'yı tanım ve hayvancılıkta ilk 15-20 il arasına sokmak var. Ama 2023'ten sonra ilk 15 arasında olacağız. Şu anda dördüncü barajımız yapılıyor. Bu da bitişinde sulu tarıma geçeceğiz. Buğdayda rekoltemiz 400 bin ton civarında. Bunun dışında arpa ve nohut yetiştiriyor. Meyve olarak kiraz, vişne ve elma var. Evliya Çelebi'nin bahsettiği 17 çeşit armut artık yok. Çeşit ve miktar azaldı. Vişne 27 bin ton civarında. Kütahya vişnesi diye nam salmıştır. Kirazımız da 25-30 bin ton arasında değişiyor. Tavşanlı ilçesinde de leblebimiz meşhur. Çorum'da daha az üretim oluyor ama onlar markalaştırdığı için öyle biliniyor. Biz tanıtım yapamadık.

MEDENİYETLER ŞEHRİ

HİTİTLER, Frigyalılar, Parslar, Makedonyalılar, Romalılar, Anadolu Selçukluları, Osmanlılar ve Türkiye Cumhuriyeti. Yaklaşık 5 bin yıllık tarihi olan bir medeniyetler şehri. Doğudan batıya, kuzeyden güneye önemli bir noktada olmasından dolayı Osmanlılar döneminde canlı bir konak yeri ve yönetim merkezi olarak hizmet vermiştir. Cumhuriyet döneminde demiryolunun Balıkesir'e uzatılması şehrin canlılığını artırmıştır. Tuğla ve kiremit ocakları ile un fabrikasına, Cumhuriyet döneminde seker fabrikası ve azot fabrikası ilave edilmiş çinicilik yeniden canlandırılmıştır. Kütahya'nın ekonomisinde çinicilik önemli yer tutar. Türkiye'nin en büyük jeotermal kaynaklarına sahip olan Kütahya aynı zamanda ülkemizin en büyük bor ve magnezit yataklarını da bulundurmuyor. Kütahya ekonomisinde madencilik ve seramik sektörleri önemli bir yer tutarken, tarım ve hayvancılık ve orman ürünlerine sanayi de bulunuyor. Kütahya illerin gelişmişlik sıralamasında 42., genel ekonomi sıralamasında 33., sosyal gelişmişlik sıralamasındaysa 39. sırada bulunuyor.

KÜTAHYA

Bulunduğu bölge: Ege Bölgesi
Vali: Serif Yılmaz
Belediye Bşk: Mustafa İca
Nüfusu: 573.421
Nüfus yoğunluğu: Yüzde 47
Yüzölçümü: 11.977 km²
Kısa basına gelir: 8.256 dolar
İssizlik oranı: Yüzde 6.5
Okuryazar oranı: Yüzde 95.91
İlin ihracatı: 145.487.000 dolar

Kayıtlı şirket sayısı: 2.278
ISO 500'deki şirketler: Eti Gümüş AS, Kumas AS
İl ekonomisine yön veren ürünler: Bor, magnezit, linyit kömürü, demir, manganez, kaolin, bentonit, kireçtaşı, feldspat, gümüş, altın, alümin, mermer, antimon, krom, bakır, kursun, çinko, flor. Jeotermal, vişne, kiraz, leblebi.